

ДО
Г-Н БОРИС МИХАЙЛОВ
ИЗПЪЛНИТЕЛЕН ДИРЕКТОР
НА НАЦИОНАЛНАТА
АГЕНЦИЯ ЗА ПРИХОДИТЕ

Относно: Прилагане на намалената ставка 9% на ДДС по изравнителните фактури за отопление за сезон 2021-2022 г.

УВАЖАЕМИ ГОСПОДИН МИХАЙЛОВ,

До омбудсмана постъпват множество жалби и сигнали от граждани срещу високи изравнителни сметки за топлинна енергия, фактурирани от топлофикационните дружества за отоплителен сезон 2021-2022 г.

В огромното си мнозинство изравнителните фактури (обща фактура) са с „Дата на издаване/Дата на данъчно събитие“ 31.07.2022 г., тъй като те се издават въз основа на изравнителните сметки за периода, изготвени от търговците за дялово разпределение в срок до 15.07.2022 г.

Преглед на предоставени от гражданите изравнителни фактури, издадени от „Топлофикация София“ ЕАД, показва, че към 31.07.2022 г. топлопреносното предприятие начислява за топлинната енергия за отопление стандартната ставка 20% на данъка върху добавената стойност (ДДС), вместо намалената ставка 9% в сила от 09.07.2022 г., съгласно § 15д, ал. 2, т. 1 от Преходните и заключителни разпоредби на Закона за ДДС, приет със Закона за изменение и допълнение на Закона за държавния бюджет на Република България за 2022 г. (обн. - ДВ, бр. 52/05.07.2022 г.).

Намаляване на ставката на ДДС за доставките на централно отопление и природен газ представлява антикризисна мярка срещу безпрецедентното им поскъпване, видно от стенограмите от заседанията на парламентарните Комисия по бюджет и финанси, Комисия по енергетика, Комисия по икономическа политика и иновации и други.

Относно практическото приложение на § 15д от Преходните и заключителни разпоредби на Закона за ДДС на 15.07.2022 г. е издадено Указание от зам. министър-председател по еврофондовете и министър на финансите Асен Василев, с които топлофикационните дружества следва да са запознати.

Тук искам да подчертая и, че съгласно ЗДДС:

- при доставка с периодично или непрекъснато изпълнение, всеки период, за който е уговорено плащане, се смята за отделна доставка и данъчното събитие за нея възниква на датата, на която плащането е станало дължимо (чл. 25, ал. 4);

- на датата на възникване на данъчното събитие възниква задължение за регистрираното лице да начисли ДДС (чл. 25, ал. 6, т. 1).

ОМБУДСМАН НА РЕПУБЛИКА БЪЛГАРИЯ

В тази връзка становището ми, в качеството на защитник правата и интересите на гражданите е, че начисляването на ставка от 20% на ДДС вместо намалената ставка от 9% от страна на „Топлофикация София“ ЕАД по изравнителните сметки, фактурирани към 31.07.2022 г., е незаконосъобразно и значително ощетява клиентите на дружеството.

Уважаеми господин Михайлов,

Предвид изложеното се обръщам към Вас по компетентност с настоятелна препоръка за спешна проверка на „Топлофикация София“ ЕАД относно практическото приложение на § 15д, ал. 2, т. 1 от Преходните и заключителни разпоредби на Закона за ДДС по отношение на изравнителните сметки за отопление, фактурирани след 09.07.2022 г.

Поради това, че най-голямото топлопреносно предприятие в страната е приложило в нарушение на ЗДДС за изравнителните фактури, издадени след 9 юли 2022 г., ставка 20% на ДДС, смятам за необходимо проверката на НАП да обхване и всички останали топлофикационни дружества.

Тъй като § 15д, ал. 2, т. 2 от Преходните и заключителни разпоредби на ЗДДС касае облагането и на доставките на природен газ с по-ниската ставка на данъка в размер на 9%, проверката смятам е наложително да обхване и прилагането на тази законова разпоредба от страна на газоснабдителните дружества.

Очаквам да ме информирате за Вашето становище и предприетите действия по компетентност в разумно кратък срок.

С уважение,

**ПРОФ. Д-Р ДИАНА КОВАЧЕВА,
ОМБУДСМАН НА
РЕПУБЛИКА БЪЛГАРИЯ**